

PRZEDMIOTOWY
SYSTEM
OCENIANIA

Religia w klasach I - III

**„ Podstawą wystawienia oceny szkolnej w nauczaniu religii jest wiedza ucznia,
jego umiejętności, a także aktywność, pilność sumienność.
Nie powinno się natomiast oceniać za udział w praktykach religijnych.
Należy bowiem przyjąć
zasadę (...), że życie religijne jest przedmiotem osądu sumienia,
dokonywanego wobec Boga”.**

(Dyrektorium Katechetyczne Kościoła Katolickiego w Polsce, 83)

**Opracowany poniżej Przedmiotowy System Oceniania z Religii jest zgodny
z obowiązującym prawem oświatowym, Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania,
a także z aktualnymi dokumentami Kościoła
– tj. Dyrektorium Kościoła Katolickiego w Polsce
oraz dokumentem Komisji Wychowania Katolickiego
Komisji Episkopatu Polski z dnia 25.08.2008r.**

OGÓLNE WYMAGANIA EDUKACYJNE

Uwagi ogólne:

- ocena z religii nie wpływa na promocję,
- ocena z religii wliczana jest do średniej ocen ucznia.

Na początku każdego roku szkolnego nauczyciel informuje uczniów oraz ich rodziców (prawnych opiekunów) o wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych ocen z religii, wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania.

Zasady obowiązujące w ocenianiu z religii:

- rzetelność i obiektywność (zastosowanie jednolitych norm i kryteriów oceniania),
- systematyczność (równomierne rozłożenie procesu oceniania na cały okres nauki),
- jawność (podawanie na bieżąco wyników pracy ucznia
- w chwili wpisywania stopnia do dziennika),
- motywacja (mobilizacja do dalszej pracy),
- przyjazne komunikowanie informacji o ocenie.

Przedmiotem oceny są:

- wiadomości;
- umiejętności;
- aktywność, pilność i sumienność.

Kontroli i ocenie podlegają:

- ćwiczenia sprawdzające (krótkie prace pisemne),
- gry dydaktyczne- sprawdzające (krzyżówki, rebusy itp.),
- kilkudzaniowa wypowiedź,
- udział w dyskusji,
- praca plastyczna,
- współpraca w grupie,
- zeszyt przedmiotowy (zeszyt ćwiczeń),
- praca domowa,
- inne działania wskazujące na możliwość oceny.

Oceny bieżące, klasyfikacyjne - śródroczne, roczne ustala się w stopniach według skali:

- a) stopień celujący – skrót cel - 6
- b) stopień bardzo dobry- skrót bdb - 5
- c) stopień dobry- skrót db - 4
- d) stopień dostateczny- skrót dst - 3
- e) stopień dopuszczający- skrót dop - 2
- f) stopień niedostateczny – skrót ndst – 1

Przewiduje się „+” lub „-”, z wyjątkiem ocen wyrażonych w stopniach 6 i 1

Nieprzygotowanie:

Nauczyciele zaznaczają nieprzygotowanie uczniów do lekcji przy pomocy znaku „np.”, nieobecność przy pomocy znaku „nb.”, a brak pracy domowej – „bp.”.

1. Uczeń ma prawo 1 raz w półroczu zgłosić nieprzygotowanie do lekcji.
2. Fakt ten uczeń powinien zgłosić nauczycielowi przed rozpoczęciem zajęć edukacyjnych
3. Równocześnie zostaje on odnotowany przez nauczyciela w dzienniku lekcyjnym symbolem- np.
4. Uczeń ma prawo 1 raz w półroczu zgłosić fakt braku pracy domowej, również przed rozpoczęciem zajęć edukacyjnych . Nauczyciel odnotowuje ten fakt w dzienniku lekcyjnym symbolem- bp.
5. W przypadku kolejnego zgłoszenia uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.

Poprawianie ocen:

Ocenianie na lekcji religii połączone jest z możliwością poprawiania. Uczeń ma prawo do poprawy oceny w uzgodnieniu z nauczycielem prowadzącym zajęcia.

Informacja o przewidywanych ocenach klasyfikacyjnych

Nauczyciel informuje ucznia o przewidywanych ocenach klasyfikacyjnych najpóźniej na czternaście dni przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej.

Stopień niedostateczny

Na miesiąc przed śródrocznym i rocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem, rady pedagogicznej, wychowawca w porozumieniu z nauczycielem religii informuje ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów) o przewidywanej ocenie niedostatecznej. Ocena niedostateczna może zostać poprawiona w wyniku egzaminu poprawkowego. Przed egzaminem poprawkowym uczeń powinien otrzymać pisemnie sformułowany zakres zagadnień egzaminacyjnych.

Klasyfikacja

Uczeń może nie być klasyfikowany z religii, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej śródrocznej lub rocznej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach religii przekraczających połowę czasu przeznaczzonego na te zajęcia w szkolnym planie nauczania.

Zasady wystawienia oceny śródrocznej i rocznej

Ocena sumująca zawiera diagnozę wiedzy i umiejętności. Oceny śródroczne i roczne ustalane są jako średnie ocen cząstkowych (powinno być ich co najmniej 4 i więcej).

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE STOPNIE Z RELIGII

KLASY I - III

STOPIEŃ CELUJĄCY

UCZEŃ:

- posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia;
- świetnie ocenia i kontroluje wyniki swojej pracy;
- systematycznie wzbogaca wiedzę poprzez czytanie książek o tematyce religijnej;
- bierze udział w konkursach religijnych i osiąga w nich sukcesy;
- wykazuje się aktywnością na lekcjach i poza szkołą (akademie i inne uroczystości);
- starannie prowadzi zeszyt przedmiotowy (zeszyt ćwiczeń);
- zna różne formy modlitwy oraz wykazuje się ich znajomością; wykraczających poza program nauczania, a także samodzielnie je układa.

STOPIEŃ BARDZO DOBRY

UCZEŃ:

- opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania przedmiotu w danej klasie;
- bardzo dobrze ocenia i kontroluje wyniki swojej pracy;
- wykazuje się aktywnością na zajęciach;
- starannie prowadzi zeszyt przedmiotowy (zeszyt ćwiczeń);
- bierze udział w konkursach religijnych;
- zna bardzo dobrze modlitwy objęte programem nauczania oraz inne formy rozmowy z Bogiem i biegle się nimi posługuje;
- bierze udział w akademiach o tematyce religijnej.

STOPIEŃ DOBRY

UCZEŃ:

- umie i rozumie to, czego nauczył się na zajęciach z podręczników, ale zdarza mu się popełniać drobne błędy;
- potrafi posługiwać się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami, chociaż nie zawsze osiąga zamierzony cel;
- dobrze ocenia i kontroluje swoją pracę;
- stara się być aktywny na zajęciach;
- starannie prowadzi zeszyt przedmiotowy;
- rozumie znaczenie świąt i uroczystości religijnych;
- szanuje czas modlitwy i potrafi odmawiać modlitwy objęte programem nauczania.

STOPIEŃ DOSTATECZNY

UCZEŃ:

- stara się rozumieć podstawowe wiadomości i umiejętności przekazywane przez nauczyciela i zawarte w podręczniku;
- podejmuje próby samodzielnego zdobywania wiadomości i umiejętności, ale popełnia błędy;
- chce brać udział w zajęciach, ale nie zawsze jest aktywny;
- poprawnie przygotowuje się, organizuje i kontroluje swoją pracę;
- posiada uzupełniony zeszyt przedmiotowy (zeszyt ćwiczeń);
- opanował podstawowe modlitwy objęte programem nauczania.

STOPIEŃ DOPUSZCZAJĄCY

UCZEŃ:

- niesystematycznie pracuje i z trudem opanowuje podstawowe wiadomości i umiejętności;
- wykonuje trudniejsze zadania pod kontrolą nauczyciela, a zadania o niewielkim stopniu trudności wykonuje sam;
- posiada zainteresowania na miarę swoich możliwości;
- stara się organizować i kontrolować swoją pracę;
- posiada uzupełniony zeszyt przedmiotowy (zeszyt ćwiczeń);
- z pomocą nauczyciela odmawia podstawowe modlitwy objęte programem nauczania.

STOPIEŃ NIEDOSTATECZNY

UCZEŃ:

- nie opanował wiadomości i umiejętności koniecznych do kontynuowania nauki przedmiotu, nie jest w stanie rozwiązać (wykonać) zadań o niewielkim (elementarnym) stopniu trudności;
- nie stara się rozwijać swoich zainteresowań;
- nie umie organizować i kontrolować swojej pracy;
- nie posiada zeszytu przedmiotowego (zeszytu ćwiczeń);
- wykazuje się nieznajomością podstawowych modlitw objętych programem nauczania.

ĆWICZENIE SPRAWDZAJĄCE (krótka praca pisemna)

Przez krótką pracę pisemną należy rozumieć pisemną formę sprawdzenia wiadomości i umiejętności trwającą nie dłużej niż 15 minut. Praca może być niezapowiedziana i obejmuje materiał programowy z 3 ostatnich lekcji. Zgłoszenie nieprzygotowania przed rozpoczęciem lekcji zwalnia z pisania krótkiej pracy pisemnej.

KRYTERIA OCENIANIA ODPOWIEDZI USTNEJ Z RELIGII

OCENA CELUJĄCA

Podczas odpowiedzi ustnej uczeń:

- umiejętnie posługuje się wiedzą i pojęciami zawartymi w podstawie programowej danej klasy;
- wykorzystuje różne źródła informacji, do których dociera samodzielnie;
- posługuje się poprawną polszczyzną;
- potrafi uzasadnić swoje zadanie używając odpowiedniej argumentacji;
- podejmuje się samodzielnej krytycznej oceny zjawisk.

OCENA BARDZO DOBRA

Podczas odpowiedzi ustnej uczeń:

- umiejętnie posługuje się wiedzą religijną i pojęciami przewidzianymi w podstawie programowej;
- wykorzystuje źródła informacji wskazane przez nauczyciela;
- sprawnie posługuje się wiedzą religijną oraz przedmiotów pokrewnych w zakresie zadawanych pytań;
- posługuje się poprawną polszczyzną.

OCENA DOBRA

Podczas odpowiedzi ustnej uczeń:

- posługuje się wiedzą i pojęciami przewidzianymi w podstawie programowej nauczaniu religii w stopniu wystarczającym;
- wykorzystuje źródła informacji wskazane przez nauczyciela;
- wykazuje się znajomością wydarzeń i postaci Starego i Nowego Testamentu;
- podejmuje się czasami samodzielnej oceny zjawisk.

OCENA DOSTATECZNA

Podczas odpowiedzi ustnej uczeń:

- pod kierunkiem nauczyciela korzysta z podstawowych źródeł informacji;
- wykazuje się podstawową znajomością faktów i pojęć, które pozwalają mu rozumieć najważniejsze zagadnienia przewidziane w podstawie programowej;
- zna najważniejsze wydarzenia i postaci Starego i Nowego Testamentu;
- czasami popełnia błędy językowe.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Podczas odpowiedzi ustnej uczeń:

- przy pomocy nauczyciela udziela odpowiedzi na proste pytania;
- wykazuje się znajomością podstawowych pojęć religijnych, których znajomość jest konieczna z punktu widzenia realizacji celów przedmiotu;
- popełnia błędy językowe.

OCENA NIEDOSTATECZNA

Podczas odpowiedzi ustnej uczeń:

- nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą;
- przy pomocy nauczyciela nie udziela odpowiedzi na proste pytania;
- wykazuje się rażącym brakiem wiadomości i umiejętności przewidzianych w podstawie programowej nauczania religii;

KRYTERIA OCENY PRACY PLASTYCZNEJ

1. Pomysłowość.
2. Estetyka wykonania.
3. Wkład pracy ucznia.

KRYTERIA OCENY WSPÓŁPRACY W GRUPIE

Elementy współpracy	5 bardzo dobry	4 dobry	3 dostateczny	2 dopuszczający	1 Niedostateczny
Zaangażowanie w pracę grupy	Zaangażowany wykazuje własną inicjację i angażuje wszystkich w grupie na twórcze myślenie	Często wnosi pozytywny wkład w pracę grupy. Wykonuje pracę przed czasem. Jest zdyscyplinowany	Pracuje przy wykonywaniu większości zadań. Współpracuje z grupą która Mu odpowiada niezbyt często. Wnosi wkład w pracę grupy, ale słucha innych i wykonuje większość zadań w czasie	Nie wnosi pozytywnego wkładu w pracę grupy Na czas wykonuje tylko część wyznaczonej pracy. Czasami przeszkadza innym.	Oddziałuje negatywnie na pracę grupy Przeszkadza innym. Nie wykonuje zadań w wyznaczonym czasie
Realizacja wyznaczonego zadania	Samodzielnie podejmuje realizację zadania i jest zdyscyplinowany	Koncentruje się na wyznaczonym zadaniu i konsekwentnie go wykonuje	Realizuje większość zadań sam. Niektóre ze wsparciem nauczyciela	Realizuje ze wsparciem grupy i nauczyciela niektóre zadania.	Nawet ze wsparciem grupy i nauczyciela nie realizuje powierzonych mu zadań.
Pełnione role i funkcje	Potrafi realizować w grupie każdą rolę jaka mu przypadnie.	Potrafi realizować niektóre funkcje w grupie zgodnie z jego predyspozycjami. Stara się także	Potrafi realizować niektóre funkcje w grupie zgodnie z jego predyspozycjami	Czasami nie wywiązuje się z pełnionych funkcji	Rzadko lub wcale nie wywiązuje się dobrze z pełnionych funkcji

		podjmować te do których nie ma predyspozycji			
Rozumienie osobistej sytuacji w grupie	Wie jakie są jego mocne i słabe strony. Podczas pracy w grupie wspiera innych.	Wie jakie ma trudności podczas pracy w zespole. Wykazuje chęć przezwyciężenia ich. Dbą o innych.	Przyjmuje informacje nauczyciela i innych członków grupy dotyczące jego trudności w funkcjonowaniu grupy.	Nie uświadamia sobie własnych trudności. Czasami nie akceptuje informacji zwrotnych nauczyciela i innych członków grupy na temat jego trudności w ramach pracy zespołowej.	Nie uświadamia sobie własnych trudności. Nie akceptuje informacji zwrotnych nauczyciela i innych członków grupy na temat jego trudności w ramach pracy zespołowej
Umiejętność pracy w zespole	Potrafi docenić wkład pracy innych. Zachęca do dobrej komunikacji w grupie. Szanuje zdanie innych.	Czasami chwali wkład pracy innych. Jest zdolny do kompromisu szanuje zdanie innych członków grupy.	Czasami chwali wkład pracy innych. Czasami Zachęca innych do dobrej komunikacji. Czasami nie szanuje zdania innych członków grupy.	Rzadko chwali wkład pracy innych. Rzadko wspiera dobrą komunikację w grupie. Nie szanuje zdania innych członków grupy.	Nie docenia pracy innych. Dominuje w grupie, zabrania innym zabierania głosu.

Ocenę celującą,

Podczas współpracy w grupie otrzymuje uczeń, który wykazuje się wiedzą umiejętnościami oraz inicjatywą wykraczającą ponad kryteria na ocenę bardzo dobrą.

PROWADZENIE I OCENA ZESZYTÓW PRZEDMIOTOWYCH (zeszytów ćwiczeń)

1. Zeszyt przedmiotowy ucznia jest sprawdzony w całości dwa razy w półroczu
2. Zeszyt jest sprawdzony pod kątem kompletności notatek, ich estetyki oraz poprawności ortograficznej.
3. Uczeń ma obowiązek uzupełnienia notatek w zeszycie za czas swojej nieobecności w szkole.
4. W uzasadnionych przypadkach (np. choroba) nauczyciel ma prawo zwolnić ucznia z tego obowiązku.

ZADAWANIE I OCENA PRAC DOMOWYCH

Celem zadawania prac domowych z religii jest zainteresowanie uczniów przedmiotem, pobudzenia ich aktywności twórczej, kształtowanie nawyków świadomego organizowania i planowania własnego uczenia się.

Obowiązkiem ucznia jest:

1. Systematyczne odrabianie prac domowych.
2. Zadając pracę domową nauczyciel określa wymagania formalne związane z jej wykonaniem.
3. Uczeń ma obowiązek przestrzegać terminu i sposobu jej wykonania.
4. Nauczyciel ma obowiązek wyznaczenia odpowiedniego do trudności zadania i wyznaczenie odpowiedniego dla trudności czasu wykonania.
5. Nauczyciel sprawdza wykonanie wymienionych wyżej prac w określonym terminie.
6. Nieodrobienie pracy domowej ucznia zostaje odnotowane przez nauczyciela w dzienniku skrótem – bp(może się to zdarzyć 1 raz w półroczu), a niewykonanie jej na następną lekcję, jest jednoznaczne z otrzymaniem stopnia - niedostateczny.
7. Uczeń ma możliwość poprawienia słabej oceny z pracy, po wykonaniu nowej wyznaczonej przez nauczyciela w określonym terminie.

**Wymagania na poszczególne oceny dla uczniów
z opiniami i orzeczeniami**

RELIGIA

OCENA	WYMAGANIA
Niedostateczna	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nie opanował podstawy programowej z religii; • nawet przy pomocy nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zagadnienia o niewielkim stopniu trudności i wykonać najprostszych zadań; • nie wykonuje prac plastycznych; nie odrabia prostych prac domowych; • nie prowadzi zeszytu przedmiotowego; • wykazuje się nieznajomością treści modlitw Małego Katechizmu;
Dopuszczająca	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • posiada braki w wiedzy, które nie przekreślają możliwości dalszej nauki religii; • przy pomocy nauczyciela wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności w wydłużonym czasie; • wykonuje tematyczne prace plastyczne pod kierunkiem nauczyciela, a ocenie podlega wkład pracy ucznia; • posiada uzupełniony zeszyt przedmiotowy, a ocenie podlega jego zawartość merytoryczna; • z pomocą nauczyciela przedstawia treść pięciu podstawowych modlitw Małego Katechizmu, jednak przy ocenianiu (tam, gdzie jest wyliczanie) nie jest brana kolejność, lecz rozumienie treści; • układa dwu, trzyzdaniowe wypowiedzi.
Dostateczna	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opanował podstawowe treści podstawy programowej religii rzymskokatolickiej; • potrafi stosować wiadomości dla celów praktycznych i teoretycznych przy pomocy nauczyciela w wydłużonym czasie; • potrafi pod kierunkiem nauczyciela skorzystać z podstawowych źródeł informacji w wydłużonym czasie; • wykazuje się aktywnością w stopniu zadowalającym; • wykonuje tematyczne prace plastyczne, jednak ocenie podlega wkład pracy ucznia; • posiada uzupełniony zeszyt przedmiotowy, jednak przy jego ocenie brana jest pod uwagę głównie zawartość merytoryczna; • odrabia prace domowe; • wykazuje się podstawową znajomością treści modlitw Małego Katechizmu, jednak przy ocenianiu (tam, gdzie jest wyliczanie) nie jest brana pod uwagę kolejność, lecz rozumienie treści;

Dobra	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opanował wiadomości i umiejętności przewidziane w podstawie programowej religii rzymskokatolickiej w stopniu zadowalającym; • aktywnie uczestniczy w zajęciach; • stosuje wiedzę w sytuacjach teoretycznych i praktycznych; • samodzielnie wykonuje prace o niewielkim stopniu trudności - jeżeli istnieje taka potrzeba w dłuższym czasie; • potrafi korzystać z zaprezentowanych na lekcji źródeł informacji w miarę potrzeby wydłużonym czasie; • postawione zadania i problemy rozwiązuje samodzielnie, a w przypadku zadań trudnych pod kierunkiem nauczyciela w wydłużonym czasie; • wykonuje estetycznie tematyczne prace plastyczne - ocenie podlega wkład pracy ucznia; • starannie prowadzi zeszyt przedmiotowy, jednak przy jego ocenie brana jest pod uwagę głównie zawartość merytoryczna; • systematycznie odrabia prace domowe o odpowiednim stopniu trudności; • wykazuje się dobrą znajomością treści modlitw Małego Katechizmu, jednak przy ocenianiu (tam, gdzie jest wyliczanie i istnieje taka potrzeba) nie jest brana pod uwagę kolejność, lecz rozumienie treści;
Bardzo dobra	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opanował pełen zakres wiadomości przewidzianych w podstawie programowej religii rzymskokatolickiej; • aktywnie uczestniczy w zajęciach; • umiejętnie wykorzystuje wiadomości w teorii i praktyce bez ingerencji nauczyciela, w miarę potrzeby w wydłużonym czasie; • wykazuje się właściwym stylem wypowiedzi; • dociera samodzielnie do źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela – jeżeli istnieje potrzeba w wydłużonym czasie; • wykonuje starannie tematyczne prace plastyczne - ocenie podlega wkład pracy ucznia; • starannie prowadzi zeszyt przedmiotowy, jednak przy jego ocenie brana jest pod uwagę głównie zawartość merytoryczna; • systematycznie odrabia prace domowe; • odznacza się pełną znajomością Małego Katechizmu, jednak przy ocenianiu (tam, gdzie jest wyliczanie i istnieje taka potrzeba) nie jest brana pod uwagę kolejność, lecz rozumienie treści;
Celująca	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uczeń opanował pełen zakres wiadomości przewidzianych w podstawie programowej religii rzymskokatolickiej; • aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym; • prezentuje treści, wiadomości powiązane ze sobą w systematyczny układ; • wyraża własne zdanie, popiera je właściwą poprawną logiczną

argumentacją;

- angażuje się w prace pozalekcyjne(gazetki religijne, montaż sceniczne, pomoce katechetyczne, itp.);
- uczestniczy i osiąga sukcesy w konkursach religijnych ;
- samodzielnie dociera do źródeł informacji i w oparciu o nie rozszerza swą wiedzę religijną;
- wykonuje starannie tematyczne prace plastyczne - ocenie podlega wkład pracy ucznia;
- starannie prowadzi zeszyt przedmiotowy - przy jego ocenie sprawdzana jest głównie zawartość merytoryczna;
- systematycznie odrabia prace domowe;
- zna modlitwy Małego Katechizmu, jednak przy ocenianiu (tam, gdzie jest wyliczanie i istnieje taka potrzeba) nie jest brana pod uwagę kolejność, lecz rozumienie treści;